

UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „TRAKŲ VANDENYS“
Įmonės kodas 281523640, Birutės g.27, Trakai

METINIS PRANEŠIMAS
2017 metai

TRUMPA BENDROVĖS APŽVALGA

Bendrovė UAB „Trakų vandenys“ įsteigta 1998 metų rugsėjo 30 d. Bendrovė veiklą vykdo vandens tiekimo, nuotekų šalinimo ir kitose įstatuose nurodytose veiklos srityse.

Bendrovės įstatinis kapitalas – 4001692,80 eurų, įstatinis kapitalas padalytas į 138180 paprastųjų akcijų.

2017 metais įstatinio kapitalo dydis nebuvo keistas. Įstatinis kapitalas perregistruotas Valstybiniame įmonių registre 2016-12-19.

Bendrovės valdybos pirmininkas - Antanas Česlauskas, Trakų rajono savivaldybės administracijos teisės, personalo administravimo ir viešųjų pirkimų skyriaus vedėjas.

Valdybos nariai:

-Aušra Večerinskienė - Trakų rajono savivaldybės teisės, personalo administravimo ir viešųjų pirkimų skyriaus vyriausioji specialistė;

-Karolina Narkevič - Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja;

-Irena Karpičienė - Trakų rajono savivaldybės dokumentų valdymo skyriaus vedėja;

-Julija Seliava - Trakų rajono savivaldybės strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vyriausioji specialistė.

Bendrovės vadovas – Romualdas Ingelevičius.

Bendrovės vyr. buhalterė – Rūta Radavičienė.

2017 m.vidutinis darbuotojų skaičius pagal sąrašą 91 darbuotojas.

UAB „Trakų vandenys“ apyvarta per 2017 metus - 1,84 mln. eurų.

Grynasis 2017 metų nuostolis sudarė 46300 eurų.

BENDROVĖS METŲ VEIKLOS APŽVALGA

Pagrindinis Bendrovės tikslas - užtikrinti nepertraukiamą vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimą, sudaryti sąlygas fiziniams ir juridiniams asmenims gauti saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį bei nuotekų tvarkymo paslaugas aptarnaujamoje teritorijoje. Bendrovėje sudaryta geriamojo vandens kokybės gerinimo programa, suderinta su Trakų raj. valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba. Įgyvendinus šią programą geriamasis vanduo atitinka Lietuvos Higienos normos 24:2003 reikalavimus pagal visus rodiklius (keletoje mažesnių vandenviečių stebimas žymus, tačiau sveikatai nekenksmingas, geležies kiekio padidėjimas).

Pagrindinė UAB „Trakų vandenys“ veikla - geriamo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas. Vykdydama šią veiklą, įstatymų nustatyta tvarka įmonė nuo 2015-07-23 turi „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos“ licenciją.

Per 2017 metus bendrovė vartotojams pardavė 677,7 tūkst. m³ vandens bei sutvarkė 533,7 tūkst. m³ nuotekų. Pajamos už vandens tiekimą sudarė 414,5 tūkst. Eur, o už nuotekų tvarkymą – 789,8 tūkst. Eur, už nuotekų išvežimą asenizacinėmis mašinomis – 93,9 tūkst. Eur. Už atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų priežiūros ir vartotojų aptarnavimo paslaugą 2017 m. buvo gauta 208,0 tūkst. Eur. Pajamos iš vandens pardavimų, lyginant su 2016 m., sumažėjo 1,3 %. Pajamos iš nuotekų tvarkymo, lyginant su

2016 m., padidėjo 15,3 %. Viso pajamos iš pagrindinės veiklos, lyginant su 2016 metais, padidėjo 124,3 tūkst. Eur.

2017 m. pajamos už statybos darbus sudarė 124,7 tūkst. Eur, už vandentiekio ir nuotekų sistemų priežiūros darbus – 50,5 tūkst. Eur, už telekomunikacijų įrangos talpinimą – 26,2 tūkst. Eur ir 13,3 tūkst. Eur - už elektros energiją. Prisijungimo prie tinklų mokestis sudarė 7,3 tūkst. Eur, pajamos už vietinių kelių valymą sudarė 10,6 tūkst., už tualetų paslaugas - 17,7 tūkst. Eur, už lietaus tinklų priežiūrą - 25,2 tūkst. Eur bei už kitus darbus ir paslaugas - 26,2 tūkst. Eur.

Nuo 2017 m. rugpjūčio 1 d. įsigaliojo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2017 m. birželio 16 d. nutarimu Nr. O3E-262 vienašališkai nustatytos perskaičiuotos geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo bei atsiskaitomųjų vandens prietaisų priežiūros ir vartotojų aptarnavimo paslaugų bazinės kainos. Dėl perskaičiavimo nuotekų tvarkymo paslauga pabrango apie 0,11 Eur, o nuotekų išvežimo asenizacinėmis mašinomis paslauga pabrango apie 1,14 Eur už kubinį metrą.

Kokybiškesnis paslaugų teikimas ir ekologinės aplinkos pagerinimas bei naujų objektų eksploatacija neišvengiamai didina eksploatacines išlaidas. 2017 metais pagrindinės veiklos sąnaudos sudarė 1316,0 tūkst. Eur, iš jų tiesioginės veiklos – 1064,1 tūkst. Eur, netiesioginės – 251,8 tūkst. Eur, pardavimų – 161,4 tūkst. Eur, bendrosios ir administracinės sąnaudos – 394,7 tūkst. Eur.

Nuosavomis lėšomis įsigyto turto amortizacijos sąnaudos 2017 m. sudarė 207,3 tūkst. Eur., t.y. apie 11 % metinių sąnaudų. Dotacijų nusidėvėjimas per 2017 metus sudarė 878,8 tūkst. Eur.

2017 metais gauta 4,1 tūkst. Eur delspinigių ir palūkanų už nesavalaikius pirkėjų atsiskaitymus. Pagrindinės finansinės veiklos išlaidas sudarė 11,8 tūkst. Eur mokamos palūkanos bankams už paskolas bei už finansinės nuomos būdu įsigytą turtą.

Nagrinėjant sąnaudų pasikeitimus, matyti, kad sąnaudos padidėjo tik kai kuriuose, nuo įmonės veiklos nepriklausančiuose, straipsniuose. Didėjant minimaliam darbo užmokesčiui neišvengiamai išaugo darbo užmokesčio ir sodros sąnaudos. Darbo užmokesčio ir sodros sąnaudos sudaro apie 54% visų įmonės patiriamų sąnaudų. Per 2017 m., lyginant su 2016 m., jos atitinkamai išaugo darbo užmokesčiui – 4,5 tūkst. Eur. ir sodrai – 2,1 tūkst. Eur. Tai sąlyginai nedidelis sąnaudų padidėjimas, kuris pasiektas dėl darbuotojų skaičiaus mažinimo.

Įmonė per finansinius metus patyrė 46,3 tūkst. Eur nuostolį. Įmonės reguliuojamos veiklos nuostolis sudaro 62,02 tūkst. Eur. 2017 metais 1 m³ vandens tiekimo faktinė savikaina buvo apie 0,77 Eur/ m³, o planinė - 0,61 Eur/ m³. Nuotekų šalinimo savikaina buvo 1,35 Eur/ m³, o planuota - 1,45 Eur/ m³. Viso planuota 1m³ savikaina buvo 2,06 Eur/m³, o faktinė - 2,12 Eur/ m³.

Finansinėje atskaitomybėje pirkėjų įsiskolinimai parodyti neto verte, t.y. atskaičius beviltiškų įsiskolinimų dalį. Balanso (skolų mokėjimo terminų) būdu, įvertinus gyventojų įsiskolinimus už vandens tiekimą ir nuotekų šalinimą, buvo 13,9 tūkst. Eur sumažintos gyventojų abejotinių skolų sąnaudos, taip pat metų bėgyje buvo nurašyta konkrečių gyventojų skolų už 171,15 Eur. 2017 m. gruodžio 31 dienai vartotojų įsiskolinimas įmonei už suteiktas paslaugas sudarė 289,1 tūkst. Eur. Didžiąją nemokių gyventojų dalį sudaro socialinių būstų gyventojai. Bendrovė privalo užtikrinti nenutrūkstamą vandens tiekimą nepriklausomai nuo to, ar už jį sumokėta, ar ne, todėl didelis dėmesys skiriamas vartotojų aptarnavimo veiklai ir įsiskolinimų išieškojimui. Jei įteikus įspėjimą apie susidariusį įsiskolinimą skola nesumokama, ji išieškoma per teismą arba sudaromos skolos grąžinimo sutartys. Ypatingais atvejais teisės aktų nustatyta tvarka įmonė turi teisę nutraukti vandens tiekimą.

Įmonė turi finansinių įsipareigojimų bankams (su Trakų rajono savivaldybės garantija), kad padengtų anksčiau su projektų vykdymu susijusias išlaidas ir atsiskaitytų su rangovais. Per 2017 m. įmonė grąžino bankams 125,3 tūkst. Eur paskolas, sumokėjo lizingo davėjams 57,7 tūkst. Eur. Dėl to taip pat didėja kreditoriniai įsiskolinimai. Įmonės bendrasis mokumo koeficientas (nuosavo kapitalo ir visų mokėtinų sumų ir įsipareigojimų santykis) yra 4,3. Tai yra teigiamas rodiklis, kuris parodo įmonės sugebėjimą grąžinti skolas. Tačiau įmonės einamojo likvidumo koeficientas yra 0,57. Reikšmė mažesnė už vienetą rodo, kad įmonė gali nevykdyti trumpalaikių įsipareigojimų.

Esant dabartiniam tarifui, vien tik mažindama sąnaudas, įmonė neturi galimybės savo įėjomis padengti tokių įsiskolinimų, todėl turės prašyti Trakų rajono savivaldybės finansinės paramos arba

kreiptis į Valstybinę kainų ir energetikos kontrolės komisiją dėl naujų, sąnaudas padengiančių, kainų nustatymo.

Siekdama įvykdyti ES lėšomis įgyvendinamų projektų fizinius rodiklius ir išvengti ekonominių sankcijų, įmonė savo jėgomis klojo atvadus vartotojų prijungimui prie centralizuotų tinklų, sudarydama gyventojams galimybę už atliktus darbus sumokėti dalimis per tam tikrą laiką. Per 2017 metus iš įmonės lėšų nebaigtoje statyboje užpajamuota valstybinėje žemėje įrengtų vandentiekio įvadų ir nuotekų atvadų už 7,6 tūkst. Eur. Nuotekų tinklų plėtra ir nuotekų atvadų įrengimas gyventojams, besinaudojantiems individualiais nuotekų kaupimo rezervuarais ar lauko tualetais, panaudojus įmonės nuosavas lėšas, Trakų raj. savivaldybės tikslines lėšas bei įgyvendinant ES fondų lėšomis finansuojamus projektus, yra svarbi aplinkos taršos mažinimo priemonė, taip pat ieškoma naujų technologinių ir finansinių galimybių nuotekų valymo procese susidariusio dumblo tvarkymo problemos sprendimui.

Sprendžiant tiekiamo vandens kokybės gerinimo klausimą, Varnikų vandenvietėje buvo vykdomi požeminio vandens žvalgybos - gavybos gręžinio įrengimo darbai, pirmo pakėlimo siurblinės statyba bei technologinės linijos plėtos darbai už 70,1 tūkst. Eur., taip pat tiesiamas tinklas Senuosiuose Trakuose po geležinkelio už 15,9 tūkst. Eur.

Siekiant užtikrinti teikiamų paslaugų kokybę, kasmet atnaujinamas nudėvėtas ir techninių reikalavimų nebeatitinkantis autoūkis. 2017 m. įsigyti du naudoti automobiliai pardavimų tarnybos kontrolieriams, tikslu pagerinti vartotojų aptarnavimą (sutarčių sudarymas ir perrašymas, apskaitos prietaisų rodmenų tikrinimas, nedeklaruojamo suvartoto vandens išaiškinimas, gyventojų įsiskolinimų už teikiamas paslaugas išieškojimas).

Bendrovė kasmet siekia racionalaus gamtos išteklių naudojimo, mažindama vandens netektis vandentiekio tinkluose. 2017 metais nuostolis vandentiekio tinkluose sudarė 41 proc. (pagal normatyvą 20 proc.). Spręsdama šį klausimą, tuo pačiu siekdama operatyviai šalinti avarijas tinkluose, Bendrovė 2017 m. įsigijo 4 triukšmo registratorius už 1,46 tūkst. Eur, o per 2018-2020 metus numachiusi įsigyti koreliatorių, triukšmo registratorius (24 vnt.), slėgio duomenų registratorių, trasų paieškos sistemą bei stumiamą TV diagnostikos sistemą. Siekiant sumažinti vandens netektis daugiabučių namų tinkluose, intensyviau buvo tikrinami ir keičiami esantys vandens apskaitos prietaisai įvaduose ir butuose, numatoma išbandyti nuotolinio nuskaitymo apskaitos prietaisus.

LR aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr.D1-952 buvo skirtas finansavimas projektui „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Trakų rajone“. Šio projekto vertė - 2555106,88 Eur, skiriamos finansavimo lėšos - 1531518,26 Eur., Trakų rajono savivaldybės kaip projekto partnerio lėšos - 1023588,62 Eur. Projektas apima Senujų Trakų bei Lentvario vandentiekio ir nuotekų tvarkymo tinklų tiesimą bei rekonstrukciją, taip pat Rūdiškių, Paluknio, Aukštadvario vandens gerinimo įrenginių statybą bei Trakų nuotekų tvarkymo tinklų ir nuotekų siurblinės rekonstrukciją. Šis projektas 2017 metais pradėtas vykdyti.

Bendradarbiaudama su Lydos rajonu, įmonė dalyvauja projekte „Trakų ir Lydos rajonų bendradarbiavimas efektyviam gamtos išteklių ir aplinkos apsaugos valdymui“.

Projektais siekiama padidinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir sistemos efektyvumą Trakų rajone. UAB „Trakų vandenys“ siekia, kad kokybiškesnio vandens tiekimas ir švaresnės aplinkos kūrimas sudarytų geresnes sąlygas gyventojų sveikatai, siekiant teikti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas kiek įmanoma didesniai ratui aptarnaujamoms teritorijoms gyventojų. Bendrovės veiklos sėkmė priklauso nuo teikiamų paslaugų kokybės, todėl visa bendrovės veikla orientuota į vartotojų poreikių tenkinimą.

Nepaisant įvykdytų plėtos darbų, nutiestų nuotekų ir vandentiekio tinklų, nemaža dalis gyventojų iki šiol naudoja iškastinių šulinių ar individualių gręžinių vandenį, kurio kokybė ne visada atitinka geriamo vandens kokybei keliamų reikalavimų. Priežastis, dėl ko gyventojai nenoriai jungiasi prie vandentiekio ir nuotekų tinklų, yra ribotos finansinės galimybės atsiskaityti už atvadų įrengimo darbus bei teikiamas paslaugas.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministras 2017-08-31 įsakymu Nr. D1-715 „Dėl Europos Sąjungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų, skirtų projekto Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02-061

vykdytojai UAB „Trakų vandenys“, grąžinimo“ nustatė, kad grąžintina netinkamomis finansuoti pripažinta projekto vykdytojai išmokėta lėšų suma yra 630 406,28 Eur, iš jų 564 047,72 Eur - Europos Sąjungos fondų lėšos ir 66 358,56 Eur – Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.

Taip pat Lietuvos Respublikos aplinkos ministras 2017-08-31 įsakymu Nr. D1-719 „Dėl Europos Sąjungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų, skirtų projekto Nr. VP3-3.1-AM-01-V-01-001 vykdytojai UAB „Trakų vandenys“, grąžinimo“ nustatė, kad grąžintina netinkamomis finansuoti pripažinta projekto vykdytojai išmokėta lėšų suma yra 746 278,82 Eur, iš jų 667 723,16 Eur - Europos Sąjungos fondų lėšos ir 78 555,66 Eur – Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.

Gauti įsakymai įpareigoja projekto vykdytoją grąžinti pripažintas netinkamomis finansuoti lėšas 1376685,10 Eur ne vėliau kaip per 90 dienų nuo įsakymo įsigaliojimo dienos.

Paminėta finansinė korekcija yra pritaikyta už tai, kad UAB „Trakų vandenys“, vykdydama projektą „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovavimas ir plėtra Trakų rajone (Aukštadvaryje, Trakuose, Varnikuose, Lentvaryje, Rūdiškėse, Onuškyje, Paluknyje)“ (projekto kodas VP3-3.1-AM-01-V-02-061) ir projektą „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovavimas ir plėtra Trakų rajone“ (projekto kodas VP3-3.1-AM-01-V-01-001), nepasiekė stebėsenos rodiklių, t.y. iki 2016-12-31 neprijungė šių projektų finansavimo ir administravimo sutartyse numatyto kiekio būstų.

Nesutikdama su APVA pateiktomis Pažeidimo tyrimo išvadomis bei Aplinkos ministro įsakymais dėl netinkamomis finansuoti pripažintų lėšų grąžinimo, UAB „Trakų vandenys“ kreipėsi į teismą. Kol vyksta teisminis procesas, įstatymų veikimas sustabdytas ir svarstoma derybų galimybė dėl taikos sutarties su Aplinkos ministerija.

Ar bus įvykdyti projektų fiziniai rodikliai, t.y. ar dauguma gyventojų prisijungs prie ES paramos lėšomis nutiestų naujų vandentiekio ir nuotekų tinklų, priklauso ne tik nuo įmonės pastangų, bet ir nuo Savivaldybės, kurios kompetencijoje yra užtikrinti aplinkosaugos reikalavimų laikymosi kontrolę.

Siekdama didinti prisijungusių vartotojų skaičių, užtikrinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kokybę bei tobulinti bendrovės valdymą, UAB „Trakų vandenys“ ir toliau numato siekti šių pagrindinių tikslų:

- suteikti galimybę vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugomis naudotis kuo didesnei Trakų rajono gyventojų daliai;
- užtikrinti patikimą ir kokybišką geriamojo vandens tiekimą;
- patikimai surinkti nuotekas ir jas išvalyti pagal nustatytus normatyvus, padarant minimalią žalą aplinkai;
- išspręsti nuotekų valymo procese susidariusio dumblo tvarkymo problemą;
- aktyviai dalyvauti įgyvendinant ES lėšomis vykdomus projektus;
- užtikrinti, kad teikiamų paslaugų kokybė ir savikaina atitiktų vartotojų mokumą;
- ypatingą dėmesį skirti atsiskaitymų kontrolei ir skolų išieškojimui.

Atlikti darbai neleidžia sustoti vietoje, nes mūsų visų ateityje laukia nauji planai, nauji projektai ir nauji iššūkiai įgyvendinant įmonės tikslus.

Direktorius

Romualdas Ingelevičius